

## Η Διακήρυξη του Halmstad

Στηρίζοντας μια βιώσιμη Ευρώπη μέσω της τοπικής δημοκρατίας και συμμετοχικών προσεγγίσεων σε όλες τις αγροτικές περιοχές και πέραν αυτών

Την 1-2 Δεκεμβρίου 2021 πραγματοποιήθηκε στο Halmstad της Σουηδίας το συνέδριο ELARD «Επέτειος 30 χρόνων LEADER». Στη διάσκεψη αυτή, οι 149 αντιπρόσωποι από 22 ευρωπαϊκές χώρες που εκπροσωπούν περίπου 2000 Ομάδες Τοπικής Δράσης LEADER της Ευρώπης, αγροτικά δίκτυα, διαχειριστικές αρχές, Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συναντήθηκαν και συζήτησαν το Μακροπρόθεσμο Όραμα των Αγροτικών Περιοχών και το μέλλον του LEADER/CLLD. Για το μέλλον ή την Ευρώπη αναπτύχθηκαν τα ακόλουθα συμπεράσματα:



[WWW.ELARD.EU](http://WWW.ELARD.EU)



# ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΕ ΔΡΑΣΗ

## 1. Μακροπρόθεσμο Όραμα για τις Αγροτικές Περιοχές

Χαιρετίζουμε τη στρατηγική και δομημένη πρωτοβουλία για ισχυρές, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες αγροτικές περιοχές σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ELARD, τα εθνικά δίκτυα ΟΤΔ και οι ΟΤΔ προσβλέπουν στην ενσωμάτωση και συμμετοχή τους σε περαιτέρω βήματα σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Προσβλέπουμε στη συνεργασία μας για το αγροτικό σύμφωνο, αλλά και στο πλαίσιο άλλων πρωτοβουλιών σε διάφορα επίπεδα, όπου φορείς από αγροτικές περιοχές επιβάλλεται να συμμετέχουν, δεδομένου ότι το ELARD, τα εθνικά δίκτυα ΟΤΔ και οι ΟΤΔ είναι οι μόνοι φορείς στον αγροτικό χώρο με τόσο μεγάλη εκπροσώπηση τοπικών παραγόντων. Προτείνουμε την αναθεώρηση των διαθέσιμων προϋπολογισμών και την παροχή επαρκών μέσων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις εθνικές και περιφερειακές κυβερνήσεις για να κάνουν το *Μακροπρόθεσμο Όραμα των Αγροτικών Περιοχών* πραγματικότητα τώρα, διότι η Ευρώπη έχει ένα παράθυρο ευκαιρίας αυτή τη στιγμή, στον απόηχο της πανδημίας. Ως εκ τούτου, υποστηρίζουμε την ιδέα της Γαλλικής Γερουσίας να προσαρτήσει μια πραγματική αγροτική ατζέντα στο όραμα.

## 2. Προώθηση της βέλτιστης αξιοποίησης των πόρων για την αγροτική ανάπτυξη

Τα μέλη του ELARD συχνά διαπιστώνουν την αναποτελεσματικότητα της διαθέσιμης χρηματοδότησης στις αγροτικές περιοχές. Στις περιπτώσεις αυτές βλέπουμε πώς πολλά θεσμικά όργανα, έργα και παράγοντες εργάζονται ασυνάρτητα με σχέση με την κατανομή μιας πολύ μικρής χρηματοδότησης. Η προώθηση της σύγκλισης και της βελτιστοποίησης των χρηματοδοτήσεων μεταξύ δημόσιων οργανισμών διασφαλίζει τη συνεργασία για την επίτευξη του Μακροπρόθεσμου Οράματος στις Αγροτικές Περιοχές. Η σύγκλιση αυτή θα πρέπει να αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα στις στρατηγικές σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ένας μόνιμος διάλογος μεταξύ των Υπουργείων, των Περιφερειακών Αρχών, των Δήμων και των Ομάδων Τοπικής Δράσης και των λοιπών φορέων με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της αγροτικής ανάπτυξης των περιοχών.

## 3. Διαφάνεια στην εγγυημένη εξυπηρέτηση στο πλαίσιο της κοινωνικής σύμβασης

Καλούμε τις κυβερνήσεις και τους θεσμούς μας σε διαφορετικά επίπεδα να διασφαλίσουν ότι οι σύγχρονες λύσεις λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες τους. Επιπλέον, προτείνουμε στις κυβερνήσεις και τα θεσμικά όργανα να συμπεριλάβουν κριτήρια πλέον της οικονομικής αποδοτικότητας κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την πρόσβαση των κατοίκων τους σε υπηρεσίες. Ως πολίτες της αγροτικής Ευρώπης, θέλουμε να δούμε σε ποιο βαθμό είμαστε μέρος της συμφωνίας μεταξύ φορολογουμένων και της διοίκησης, περιλαμβάνοντας την πρόσβαση σε υπηρεσίες. Μια λύση θα μπορούσε να είναι ο καθορισμός ενός πακέτου εγγυημένων βασικών υπηρεσιών στο οποίο θα μπορεί να βασιστεί κάθε πολίτης. Ένα άλλο μπορεί να είναι η ανάπτυξη μιας διαφανούς διαδικασίας λήψης αποφάσεων σχετικά με την εξυπηρέτηση, για όλα τα επίπεδα, η οποία να περιλαμβάνει κριτήρια όπως η περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα. Εάν οι

πολίτες γνωρίζουν τι μπορούν να περιμένουν από την διοίκηση, θα υπάρχουν περισσότερα περιθώρια για καινοτόμες λύσεις για να καλυφθούν τα κενά.

#### 4. Η ευημερία ως μέρος της ελκυστικότητας

Οι αγροτικές περιοχές είναι ελκυστικές, αλλά οι κάτοικοι πρέπει να μπορούν να βασίζονται σε ένα βασικό επίπεδο ευημερίας. Καλούμε τις εθνικές και περιφερειακές αρχές να αναλάβουν την ευθύνη της διασφάλισης ότι όλοι οι πολίτες σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές έχουν μια δίκαιη ευκαιρία να επωφεληθούν από ένα σύστημα κοινωνικής πρόνοιας που είναι εκεί για να παρέχει κοινωνική ασφάλιση σε όλους μας. Οι πολίτες των αγροτικών περιοχών χρειάζονται επίσης ένα βασικό επίπεδο ευημερίας μέσω της στήριξης των ανθρώπων της 3ης ηλικίας, της φύλαξης των παιδιών και της υγειονομικής περίθαλψης. Για να γίνουν αυτά εφικτά, η κοινωνία μας χρειάζεται κοινωνικές υπηρεσίες όπως εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης, δομές εκπαίδευσης όπως σχολεία, επαγγελματική κατάρτιση και βρεφονηπιακούς σταθμούς, καθώς και ιδρύματα υποστήριξης ηλικιωμένων και νοσοκομεία σε όλη την Ευρώπη, συμπεριλαμβάνοντας και τις αγροτικές περιοχές.

#### 5. Αποκέντρωση

Για την προώθηση της αποκέντρωσης των γραφείων και του προσωπικού των εταιρειών των οποίων οι πρώτες ύλες προέρχονται κυρίως από το αγροτικό περιβάλλον, όπως τα γεωργικά τρόφιμα, η ενέργεια, κατασκευαστικές ή κλωστοϋφαντουργικές εταιρείες, μεταξύ άλλων, πιστεύουμε ότι είναι ζωτικής σημασίας ο δημόσιος τομέας να πάει πρώτος. Ως εκ τούτου, προτείνουμε οι εθνικές και περιφερειακές διοικήσεις να σχεδιάσουν πως μία ρεαλιστική αποκέντρωση των θεσμών και των λειτουργιών μπορεί να εφαρμοστεί, και το οποίο τα Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα θα μπορούσαν επίσης να εξετάσουν.

#### 6. Αλλάζοντας την αφήγηση

Οι αγροτικές περιοχές διαφοροποιούνται και ως εκ τούτου προσφέρουν ποικίλες ευκαιρίες. Οι Στρατηγικές Τοπικής Ανάπτυξης είναι το καλύτερο εργαλείο για να εντοπίζονται και να γίνονται προτάσεις σε σχέση με τις ευκαιρίες. Ορισμένες ευκαιρίες που μοιράζονται πολλές αγροτικές περιοχές είναι :

- **Καλύτερη ποιότητα ζωής και υγεία:** η εγγύτητα με τη φύση και η δυνατότητα βελτίωσης της ποιότητας ζωής του κατοίκου, καθώς και τη σωματική και ψυχολογική τους υγεία μέσω αυτής της η εγγύτητα, μπορεί να οδηγήσει στην καλύτερη ποιότητα ζωής και την βελτίωση της υγείας.
- **Ελκυστικοί χώροι διαβίωσης:** Κατοικίες κοντά σε όμορφους χώρους αναψυχής αποτελούν ελκυστικούς χώρους για κατοίκους και για πιθανών για μέτοικους πόλεων ή άλλων αγροτικών περιοχών. Οι ψηφιακές λύσεις δίνουν τη δυνατότητα περισσότερους νέους κατοίκους να εργάζονται από όπου επιθυμούν και ως εκ τούτου να μπορούν να επιλέξουν τον χώρο διαβίωσης τους σύμφωνα με την ελκυστικότητά του και όχι με κριτήριο την εγγύτητα στον τόπο εργασίας τους.
- **Ανθεκτικότητα:** Οι μικρότερες κοινωνίες, όπου οι άνθρωποι γνωρίζουν και εμπιστεύονται ο ένας τον άλλον, προσαρμόζονται πιο γρήγορα στις νέες συνθήκες, γεγονός απαραίτητο σε περιόδους κρίσεων. Η καλλιέργεια σε μικρούς κήπους συμπληρωματικά στην προμήθεια τροφίμων από καταστήματα αυξάνει την ανθεκτικότητα των ανθρώπων της περιοχής. Οι

βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού μπορούν να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα ακόμη περισσότερο, καθώς τα τρόφιμα προέρχονται από αγροτικές περιοχές. Οι υγιείς ψυχολογικά άνθρωποι είναι πιο ανθεκτικοί σε ατομική προσέγγιση.

- **Περιβάλλον και κλίμα:** κάτοικοι που ζουν και εργάζονται πιο κοντά στη φύση και τους φυσικούς πόρους είναι πιο συνειδητοποιημένοι σε σχέση με τη σημασία της προστασίας τους.

Καλούμε σε κάθε επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της τοπικής υπαίθρου, να δημιουργήσουν τη δική τους ξεχωριστή αφήγηση σε σχέση με τα δυνατά σημεία και τις ευκαιρίες που προσφέρει η περιοχή τους. Οι αγροτικές περιοχές χρειάζονται ένα λειτουργικό και διάφανο πλαίσιο υπηρεσιών και ευημερίας από τις τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές, προκειμένου να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες.

## 7. Διασφάλιση των δικαιωμάτων της νεολαίας και των εφήβων της υπαίθρου

Τα δικαιώματα των παιδιών και των νέων της υπαίθρου, κυρίως αυτών που αναφέρονται στα άρθρα 3, 12 και 31 στην Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού κινδυνεύουν να παραβιαστούν λόγω της μη διαθεσιμότητας δραστηριοτήτων αναψυχής και χώρων συνάντησης νέων, σε συνδυασμό με ελάχιστες ή καθόλου δημόσιες συγκοινωνίες. Ως εκ τούτου, είναι υψίστης σημασίας να εστιάσουμε σε:

- μεγαλύτερη συμμετοχή των νέων της υπαίθρου στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα
- ευέλικτα συστήματα μεταφορών για τους νέους και τους εφήβους της υπαίθρου
- ψηφιακές υποδομές για τη νεολαία της υπαίθρου
- αυξημένη πρόσβαση στην εκπαίδευση για τους νέους της υπαίθρου, εστιάζοντας περισσότερο σε διάδοση δεξιοτήτων, εκπαίδευση με επίκεντρο τον μαθητή και μη τυπική εκπαίδευση, προκειμένου να επιτευχθεί μια πραγματικά ισότιμη και καθολική πρόσβαση στην ποιοτική εκπαίδευση.

## 8. Δράσεις μετασχηματισμού στην κατεύθυνση της αειφορίας

Είναι απαραίτητες τώρα. Όλοι οι πολίτες πρέπει να δεσμευτούν στον μετασχηματισμό σε έναν πιο βιώσιμο τρόπο ζωής, ο οποίος θα πρέπει να ξεκινά με και από τους ίδιους τους πολίτες. Προσκαλούμε σε όλα τα επίπεδα να οικοδομήσουν πάνω στους ενεργούς πολίτες και να θέσουν στην ατζέντα το θέμα του κοινού μας μέλλοντος. Το πλαίσιο, ωστόσο, πρέπει να τεθεί από τους πολιτικούς και βασικούς οργανισμούς. Απαιτούμε δράση για την θεσμοθέτηση αυτών των πλαισίων και προσβλέπουμε στη συμμετοχή μας με διαδικασίες διαβούλευσης κατά τη διαδικασία. Καλούμε τα εθνικά και ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να δημιουργήσουν ένα αξιόπιστο πλαίσιο για την επίτευξη των παγκόσμιων στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.

## 9. Η συνοχή της Ευρώπης

Ανησυχούμε για το γεγονός ότι υψώνονται επικριτικές φωνές σε σχέση με την ένωσή μας. Ως εκ τούτου, προτείνουμε όλες οι πολιτικές και τα μέτρα που προέρχονται από την ΕΕ να προωθήσουν επίσης τα οφέλη της ΕΕ. Επιπλέον, η διακρατική συνεργασία και η πραγματική ανταλλαγή μεταξύ των αγροτικών περιοχών πρέπει να προωθείται σε όλα τα ευρωπαϊκά προγράμματα. Πέρα από αυτό, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη να φέρουν την Ευρώπη πιο κοντά



με τους πολίτες της, και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να συνεργάζονται για να κάνουν τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης να αρχίσουν να προβάλλουν τις ερωτήσεις σε σχέση με το τι χρηματοδοτούν οι φορολογούμενοι μέσω της ΕΕ.

## 10. Ενίσχυση του ρόλου των Ομάδων Τοπικής Δράσης

Κάθε αγροτική περιοχή είναι διαφορετική και έχει διαφορετικά δυνατά σημεία και ευκαιρίες πάνω στις οποίες πρέπει να οικοδομήσουμε. Οι ΟΤΔ και οι Στρατηγικές Τοπικής Ανάπτυξης αποσκοπούν στην αξιοποίηση αυτών των τοπικών συνθηκών. Επιπλέον, οι ΟΤΔ είναι οι μόνοι φορείς που επιτυγχάνουν την προσαρμογή των παγκόσμιων, ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών στις ανάγκες των τοπικών πληθυσμών και ως εκ τούτου αυτό το πολυεπίπεδο όργανο διακυβέρνησης, θα πρέπει να ενισχυθεί. Καλούμε όλα τα επίπεδα των αρχών να θεσμοθετήσουν ένα πλαίσιο για τη στήριξη των ΟΤΔ, όπως κατωτέρω.

## ΑΞΙΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΤΟΥ LEADER/CLLD

### 1. Οι ΟΤΔ ως εταίροι στις δημόσιες πολιτικές

Μετά από 30 χρόνια, θέλουμε να επισημάνουμε ότι οι ΟΤΔ εργάζονται στην κατεύθυνση της εδαφικής και μη-τομεακής πολιτικής. Είναι καιρός να αναγνωριστούν οι ΟΤΔ ως εργαλείο διαχείρισης πέρα και πλεόν του ΕΓΤΑΑ-ΚΑΠ. Κυβερνήσεις και θεσμικά όργανα σε όλα τα επίπεδα, ιδίως σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις ΟΤΔ στον προγραμματισμό τους με πιο ολιστικό τρόπο. Αυτό θα είχε ιδιαίτερο νόημα σε θέματα όπως η βιώσιμη ανάπτυξη, η γήρανση του πληθυσμού, τα συστήματα τροφίμων, η κυκλική οικονομία, έξυπνα χωριά, κ.α.

### 2. Προώθηση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ΟΤΔ

Η διακρατική συνεργασία είναι πιο σημαντική από ποτέ προκειμένου να καταστεί η Ευρωπαϊκή μας Ένωση μια ένωση ανθρώπων καθώς και θεσμών. Οι ΟΤΔ σε όλη την Ευρώπη απολαμβάνουν ήδη μια ευρωπαϊκή οικογένεια που θα πρέπει να αναγνωριστεί και να αναπτυχθεί περαιτέρω. Είναι σημαντικό οι εθνικές και περιφερειακές αρχές να παρέχουν στις ΟΤΔ ένα λειτουργικό πλαίσιο, το οποίο να καταστήσει δυνατή την έναρξη διακρατικών σχεδίων συνεργασίας σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή της προγραμματικής περιόδου, προκειμένου να είναι δυνατή η εξεύρεση διακρατικών εταίρων στην Ευρώπη. Τα Εθνικά Αγροτικά Δίκτυα και το ENRD θα πρέπει να υποστηρίζουν δια ζώσης συναντήσεις με ΟΤΔ από διάφορα μέρη της Ευρώπης.

### 3. Οι ΟΤΔ ως εταίροι στις δημόσιες πολιτικές

Καλούμε τις ΟΤΔ, τα δίκτυα και τις αρχές να αρχίσουν να συζητούν, να προωθούν και να προβάλλουν καλά παραδείγματα πέρα και πλεόν από μεμονωμένα έργα. Ο αντίκτυπος των Ομάδων Τοπικής Δράσης δεν μπορεί να προβληθεί μέσω προβολής μεμονωμένων έργων. Είναι η προστιθέμενη αξία των ΟΤΔ στην γεωγραφική τους περιοχή που πρέπει να αξιολογηθεί και να προβληθεί. Η ενεργοποίηση των ανθρώπων της υπαίθρου στην κατεύθυνση της ανάληψης ευθύνης για την ανάπτυξη της περιοχής τους είναι καίριας σημασίας για μια πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και μόνο μία πτυχή της προστιθέμενης αξίας.

### 4. Η νέοι της υπαίθρου

Οι ΟΤΔ, τα δίκτυα και οι αρχές πρέπει να κάνουν χώρο και να εμπλέξουν τους νέους και να τους συμπεριλάβουν στην καθημερινότητα. Για το λόγο αυτό, είναι αναγκαίο οι αρχές να δώσουν την δυνατότητα μέσω του θεσμικού πλαισίου, π.χ. επιτρέποντας προγράμματα ομπρέλας για τη νεολαία.

## 5. Μετασχηματιστικές δράσεις επί τόπου

Είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των περιβαλλοντικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Πολλές ΟΤΔ συμβάλλουν ήδη στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης και είναι έτοιμες να αναλάβουν περισσότερη δράση. Είναι επείγον οι κυβερνήσεις και τα θεσμικά όργανα σε όλα τα επίπεδα να συμπεριλάβουν τις ΟΤΔ ως εταίρους σε αυτό το σημαντικό έργο.

## 6. Χρηματοδότηση για μια ισχυρότερη, συνεκτικότερη, ανθεκτική και ευημερούσα Ευρώπη

Εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι τουλάχιστον το 8% για CLLD από ΕΓΤΑΑ, ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και ΕΤΘΑ είναι απαραίτητο για τις ΟΤΔ ώστε να έχουν πραγματικό αντίκτυπο, όπως έχουμε δηλώσει από τη δήλωση Tartu το 2016 [1]. Αυτό επίσης επιτρέπει στις αστικές ΟΤΔ να είναι ενεργές στη διαμόρφωση του κοινού, ευρωπαϊκού μας μέλλοντος. Αιτούμαστε όπως τα μελλοντικά προγράμματα και έργα – σε όλα τα επίπεδα – που απευθύνονται στους πολίτες της υπαίθρου θα πρέπει να θεωρείται ότι διανέμονται μέσω ΟΤΔ.

## 7. Οι 7 αρχές

Αποτελεί προϋπόθεση για την προστιθέμενη αξία του LEADER ότι όλες οι εθνικές και περιφερειακές διοικήσεις σέβονται τις επτά αρχές σε όλες τις φάσεις, δηλαδή στην προετοιμασία των στρατηγικών, την εφαρμογή και την αξιολόγηση. Θέλουμε να εστιάσουμε ιδιαίτερα στην αρχή της εκ του κάτω προς τα πάνω προσέγγιση κατά τη δημιουργία των ΟΤΔ και των Στρατηγικών τους για την Τοπική Ανάπτυξη.

## 8. Το εμπορικό σήμα LEADER

Προτείνουμε ολόκληρο το σύστημα υποστήριξης να αρχίσει να συνεργάζεται με το εμπορικό σήμα LEADER / CLLD μαζί. Μετά από 30 χρόνια εργασίας για συμμετοχική ανάπτυξη σε αγροτικές περιοχές και πέραν αυτών, οι ΟΤΔ θα πρέπει να είναι περισσότερο γνωστές στο κοινό. Η διατήρηση του λογότυπου LEADER από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια καλή ιδέα, καθώς αυτό δείχνει πόσα χρόνια και σε πόσα μέρη έχει το LEADER παρουσία στην αγροτική Ευρώπη μέχρι σήμερα. Οι ΟΤΔ, τα δίκτυα LEADER, τα Εθνικά Αγροτικά Δίκτυα και οι Διαχειριστικές Αρχές πρέπει να συνεργαστούν για να κάνουν τη μέθοδο γνωστή στο ευρύ κοινό. Τα ΕΑΔ και οι ΔΑ θα ήταν πολύ χρήσιμο να παρουσιάσουν τις καλές πρακτικές του έργου των ΟΤΔ. Σε αυτήν την εργασία, μπορούν αν συνεισφέρουν οι ΟΤΔ και τα δίκτυα- LEADER.

<sup>1</sup> <https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/tartu-declaration-leaderclld.pdf>

## 9. Απλούστευση

Η βαριά γραφειοκρατία που συνοδεύει το LEADER και το CLLD βλάπτει το αφήγημα των ΟΤΔ καθώς και της ΕΕ. Όλα τα επίπεδα, ιδίως οι εθνικές κυβερνήσεις, πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη να απλοποιήσουν – για τους πελάτες – την εφαρμογή της CLLD. Ένα διοικητικό σύστημα ειδικά διαμορφωμένο για την CLLD πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή λαμβάνοντας υπόψιν της γνώμης των δικτύων ΟΤΔ. Η εισαγωγή περίπλοκων διαδικασιών θα πρέπει να αποφευχθεί.

## 10. Προγραμματισμός

Ζητούμε από τις εθνικές κυβερνήσεις μας να ξεκινήσουν μια αποτελεσματική απλούστευση της διαδικασίας τώρα, προκειμένου να είναι σε εφαρμογή εγκαίρως πριν από την έναρξη της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Σε σχέση με το LEADER 2023-2027, ζητούμε την πλήρη λειτουργικότητα των ΟΤΔ από την 1η Ιανουαρίου 2023, από αρχές σε όλα τα επίπεδα. Αυτό σημαίνει ότι όλες οι Στρατηγικές Τοπικής Ανάπτυξης θα πρέπει να εγκριθούν και οι αντίστοιχες συμβάσεις με τις ΟΤΔ θα πρέπει να υπογραφούν προκειμένου οι ΟΤΔ να αρχίσουν να λειτουργούν την 1.1.2023.

---

Τα συμπεράσματα προέκυψαν από πάνελ και συζητήσεις και συζητήθηκε με τους συμμετέχοντες του συνεδρίου και τα 29 δίκτυα μελών του ELARD σε όλη την Ευρώπη μεταξύ 6-17.12.2021, μετά το συνέδριο.

### Επιπρόσθετες πληροφορίες:

**Marion Eckardt**

**President of ELARD**

**E-mail: [marion.eckardt@elard.eu](mailto:marion.eckardt@elard.eu)**

**[www.elard.eu](http://www.elard.eu)**

---

Για το Ελληνικό Δίκτυο CLLD/LEADER

Ομάδα Εργασίας Ευρωπαϊκής Δικτύωσης